

Kanalbyen Eiendom AS
Postboks 114
4662 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anniken Kleven, +47 37 01 78 90

Tillatelse etter forurensningsloven til legging av sjøledning mellom Lagmannsholmen og Odderøya – Kristiansand kommune

Statsforvalteren i Agder gir med hjemmel i forurensningsloven § 11 tillatelse til Kanalbyen Eiendom AS til å legge vannledning mellom Lagmannsholmen og Odderøya i Kristiansand kommune.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr i sats 7.

Vedtakene kan påklages.

Vi viser til søknad med vedlegg av 08.10.2021 om forflytting av ca. 40 m³ masser i sjø, i forbindelse med legging av vannledning på havbunnen fra Lagmannsholmen ved gnr./bnr. 150/1636 og over til Odderøya ved gnr./bnr. 150/1833 i Kristiansand kommune.

1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Kanalbyen Eiendom AS tillatelse til å legge vannledning i sjø mellom Lagmannsholmen ved gnr./bnr. 150/1636 og over til Odderøya ved gnr./bnr. 150/1833 i Kristiansand kommune.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Som forhåndsvarslet i brev av 29.10.2021, skal søker betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Gebyret fastsettes til sats 7 som tilsvarer kr 16 900. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes av Miljødirektoratet.

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

3 Sakens bakgrunn

Magna Prosjektør AS søker på vegne av Kanalbyen Eiendom AS om tillatelse til å legge en offentlig vannledning fra Lagmannsholmen til Odderøya. Røret har en diameter på 225 mm, lengde på 170 m og skal spyles ned av dykker slik at det blir liggende nedsenket i mudder på bunnen. Det er estimert at ca. 40 m³ masser vil forflyttes og at et areal på ca. 85 m² vil berøres av tiltaket. Det skal ikke legges ut eller hentes opp masser i forbindelse med tiltaket.

Sedimentundersøkelse, jf. rapport av 29.04.2021, viser at området er forurenset av samtlige analyserte metaller tilsvarende klasse III (moderat), polysykliske aromatiske hydrokarboner tilsvarende klasse IV (dårlig) og tributyltinn tilsvarende klasse IV (dårlig), jf. veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota».

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, kan gis tillatelse til med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 7. I tillatelsen kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensningen fører til skader eller ulemper, jf. forurensningsloven § 16.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Regelverk for tiltak ved legging av sjøledninger og Statsforvalterens myndighet

Ifølge Miljødirektoratet sin veileder M-350 «Håndtering av sediment» er legging av sjøledninger å anse som midlertidig anleggsvirksomhet og reguleres av forurensningsloven § 7, jf. § 8. Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er tillatt uten tillatelse, jf. forurensningsloven § 8 første ledd 3. Forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet som pga. art, omfang eller virkning ikke kan regnes som vanlig forurensning, krever derimot tillatelse etter forurensningsloven § 11. Dette må vurderes i den enkelte sak i lys av forurensningssituasjonen i tiltaksområdet og tiltakets eventuelle påvirkning på hensynskrevende naturverdier. I tilfeller der legging av sjøledning innebærer nedspyling av traséen gjennom et område med forurenset sediment, vil det som hovedregel være behov for tillatelse.

I henhold til rundskriv t-3/12 pkt. 2.4 er statsforvalteren myndighet til å vurdere behovet for og ev. gi tillatelse til legging av sjøledning.

4 Saksgang

Statsforvalteren sendte 27.10.2021 søknaden på høring til aktuelle myndigheter. Vi har mottatt følgende kommentarer:

Fiskeridirektoratet har i brev av 25.11.2021 uttalt følgende:

«I følge vårt kartverktøy på <https://portal.fiskeridir.no/plan> er det ikke registrert biologisk mangfold i området hvor ledningen skal legges. Det er heller ikke registrert fiskeriaktivitet hvor tiltaket søkes gjennomført. På dette grunnlag finner Fiskeridirektoratet region Sør at tiltaket kan la seg gjennomføre uten at det kommer i konflikt med noen av de interesser vi er satt til å ivareta, og vi har derfor heller ingen merknader til søknaden.»

Kystverket har i brev av 30.11.2021 uttalt følgende:

«Mudring er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14. Ettersom tiltaket ligger i hovedled/biled og det er derfor Kystverket som skal behandle en søknad etter havne- og farvannsloven. Kystverket vil også gjøre oppmerksom på at det kan ikke fattes vedtak etter havne- og farvannsloven før tiltaket er i tråd med plan eller det foreligger dispensasjon(er), jf. havne- og farvannsloven § 14 fjerde ledd.

Kystverket har forøvrig ingen vesentlige merknader til Statsforvalterens vurdering/ behandling av tiltakets miljø- og samfunnsmessige konsekvenser.»

5 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Statsforvalteren har i tillegg til søknadens vedlagte sedimentanalyse, lagt tilgjengelige databaser (bl.a. Naturbase, Artskart og Vann-nett) til grunn for vurderingen.

Tiltak i sjø som medfører forflytting av sediment, f.eks. nedspyling, påvirker det akvatiske miljø på flere måter. Virkningene varierer avhengig av bl.a. mengde og hvilke masser det dreier seg om, når, hvor og hvordan tiltak gjennomføres, samt innholdet av miljøgifter i massene. De viktigste konsekvensene av slike tiltak er partikkelspredning og tilslamming av nærliggende områder, samt endring og forringelse av habitat til vannorganismer. Dersom sedimentene er forurenset, kan også forurensning spres. Vi har vurdert det ovennevnte i det som følger.

Ved tiltak som omsøkt vil det være fare for spredning av partikler til omkringliggende vannmasser. Den gjennomførte sedimentanalysen viser at sedimentene i tiltaksområdet er forurenset av samtlige analyserte metaller, PAH-forbindelser og TBT, noe som også øker faren for spredning av forurensning i forbindelse med nedspylingen. I databasene Statsforvalteren har tilgjengelig er det i det aktuelle området ikke registrert arter eller naturtyper som krever spesielle hensyn.

Tiltaksområdet befinner seg imidlertid i Kristiansandsfjorden hvor det har blitt gjennomført flere opprydningstiltak i sediment de siste årene. Det er ikke ønskelig at forurensning fra det omsøkte tiltaket skal spres til områder hvor det tidligere har blitt gjennomført opprydningstiltak. På bakgrunn av dette vurderer vi at det er behov å gi tillatelse til det omsøkte tiltaket, jf. avsnittet om regelverk for tiltak ved legging av sjøledninger under pkt. 3.

For å begrense spredningsrisikoen stiller vi vilkår om at det skal benyttes siltgardin eller andre spredningsbegrensede tiltak under nedspylingen, jf. vilkår 2. Det er også viktig at nedspylingen ikke berører andre eller et større areal enn det som er omsøkt av hensyn til habitat og beiteområder til vannlevende organismer. Siltgardinens funksjon skal kontrolleres ved at det både før og under arbeidet gjennomføres visuell kontroll og fotodokumentasjon mht. partikkelspredning. Dersom det oppstår synlig partikkelspredning skal arbeidet stanses umiddelbart og spredningsbegrensede tiltak iverksettes, jf. vilkår 2.

En hovedregel er at tiltak i sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i

vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. Grunnet tiltakets begrensede omfang, samt at det ikke er registrert arter eller naturtyper som krever særskilte hensyn, har Statsforvalteren besluttet å fravike fra hovedregelen og setter ingen tidsbegrensning for tiltaket.

Naturmangfoldloven

Statsforvalteren har vurdert tiltaket etter naturmangfoldloven. Dette gjelder § 8 kunnskapsgrunnlaget, § 9 føre-var-prinsippet, § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning, § 11 kostnader ved miljøforringelse og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Vi anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig ivaretatt i forhold til sakens karakter. På bakgrunn av dette tillegger vi mindre vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Prinsippene i §§ 10-12 i naturmangfoldloven er mindre relevante i denne saken grunnet tiltakenes begrensede omfang.

Vannforskriften

Tiltaksområdet tilhører vannforekomsten «Kristiansandsfjorden-indre havn» med ID 0130010302-2-C i databasen Vann-nett. Den økologiske tilstanden til vannforekomsten er definert som moderat og den kjemiske tilstanden som dårlig. Presisjonsnivået for klassifiseringen er høy. Det omsøkte tiltaket er et lite engangstiltak. Vi mener at det er rimelig å anta at tiltaket ikke vil forringe miljøtilstanden i vannforekomsten i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt vannforekomsten når miljømålet eller ikke (jf. vannforskriftens §§ 4 og 12) forutsatt at tiltakshaver overholder tillatelsens vilkår.

6 Vilkår

Statsforvalteren har på grunnlag av vurderingene ovenfor stilt flere vilkår for gjennomføringen av det omsøkte tiltaket. Det er tiltakshavers ansvar å velge egnet metode og iverksette tiltak for å oppfylle vilkår i tillatelsen og unngå skade på og ulempe for omgivelsene.

1. Det er tillatt å legge vannledning mellom Lagmannsholmen og Odderøya i Kristiansand kommune ved å spyle ledningen ned i sediment, over et areal som anvist på kart vedlagt søknaden. Det skal ikke hentes opp masser fra sjø ved gjennomføringen av tiltaket.
2. Siltgardin eller andre spredningsbegrensende tiltak med tilsvarende effekt skal benyttes under nedspylingen. Siltgarden skal så langt det er mulig omslutte tiltaksområdet, slik at begge sider av traséen for ledningen er skjermet fra omkringliggende vannmasser.

Siltgarden må ikke fjernes før arbeidene er avsluttet, og visuell kontroll viser at det ikke er synlig partikkelforurensning på innsiden av siltgarden. Etter at arbeidene er avsluttet, skal siltgarden bringes til godkjent mottak. Fjerningen må gjennomføres slik at partikler som har festet seg til garden under arbeidene, ikke ruser av og spres i vannmassene.
3. Det skal utføres visuell kontroll med partikkelspredning i vannmassene rundt tiltaksområdet. Kontrollen skal gjennomføres før arbeidene starter samt under arbeidene. Kontrollen skal gjennomføres med jevne mellomrom og loggføres. Fotodokumentasjon på partikkelkontroll skal legges ved sluttrapporten. Ved synlig partikkelspredning må arbeidet stanses og avbøtende tiltak iverksettes.
4. Arbeidet skal utføres på en måte som minimerer spredning av partikler og tilslamming av vannmasser. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter,

skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak gjennomføres. Statsforvalteren må varsles ved alle forhold der tiltak kan berøre miljøet negativt.

5. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten inntil tiltaket er avsluttet. Det kan bli ført tilsyn under arbeidene. Tiltakshaver har ansvaret for å orientere entreprenør som skal gjennomføre arbeidene, om de vilkår som gjelder.
6. Før tiltaket iverksettes og minimum en uke før skal det gis beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart, samt hvem som er ansvarlig entreprenør. Dette skal varsles på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no.
7. Sluttrapport skal sendes Statsforvalteren i Agder innen seks uker etter at tiltaket er avsluttet. I rapporten skal det dokumenteres at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt. Eventuelle avvik skal begrunnes. Rapportskjema følger vedlagt.
8. Tillatelsen er gjeldende i to år f.o.m. vedtaksdato.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til Norsk maritimt museum ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

7 Ansvarsforhold

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Kanalbyen Eiendom, er ansvarlig for at tiltaket gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver for ansvaret for innhenting av tillatelser etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Vi forventer at tiltaket er behandlet av Kristiansand kommune etter plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven.

Tiltakshaver er selv ansvarlig i forhold til andre brukerinteresser som kan bli berørt. Privatrettslige forhold forutsetter vi avgjort før tiltaket finner sted.

Brudd på vilkår i tillatelsen kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

8 Erstatningsansvar og klageadgang

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. bl.a. forurensningsloven §§ 10 og 17.

Du og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen, til Miljødirektoratet. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
faggruppeteader forurensning
Miljøvernavdelingen

Anniken Kleven
rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

AGDER FYLKESKOMMUNE
NORSK MARITIMT MUSEUM
KYSTVERKET
NATURVERNFORBUNDET I AGDER
FISKERIDIREKTORATET
MAGNA PROSJEKT SØR AS
KRISTIANSAND KOMMUNE

Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Kastellgata 34	4514	MANDAL
Postboks 4	4685	NODELAND